

LAKIALOITE 50/1999 vp

Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Aloitteessa ehdotetaan, että maatalousyrittäjä saisi enintään 23 päivän ajaksi lomaa kalenterivuoden aikana. Ehdotettu muutos merkitsee loma-ajan pidentämistä yhdellä päivällä 1.1.2000 lukien.

Taloudelliset vaikutukset

Vuonna 2000 arvioidaan vuosilomaan oikeutettuja maatalousyrittäjiä olevan noin 52 600 eli noin 1 700 oikeutettua vähemmän kuin vuonna 1999. Ehdotettu muutos lisää lomitettavia päiviä 52 600 päivällä. Vuonna 1999 arvioidaan lomituksen keskimääräisen päiväkustannuksen olevan noin 517 markkaa. Siten ehdotettu muutos lisää lomituspalvelujen kustannuksia noin 27 miljoonalla markalla.

Lomaan oikeutettujen maatalousyrittäjien määrän arvioidaan vuonna 2000 olevan 1 700 yrittäjää pienempi kuin vuonna 1999. Siten lomitettavien päivien määrä vähenee noin 37 400 päivällä (22 pv x 1 700). Maatalousyrittäjien määrän vähenemisen aiheuttaman kustannussäästön arvioidaan olevan noin 19 miljoonaa markkaa.

Työllisyysvaikutukset

1990-luvulla tehdyt säästötoimenpiteet ovat vähentäneet lomittajien palkkaukseen tarkoitettua määrärahaa ja lomittajien tarvetta. Toimenpiteet ovat myös heikentäneet lomittajien kokopäiväistä työllistämistä niin, että täyttä työaika tekeviä lomittajia on jouduttu osa-aikaistamaan ja irtisanomaan. Esitys turvaa noin 230 lomittajan työllistämisen, jotka muutoin jouduttaisiin työn vähentymisen vuoksi irtisanomaan.

Valtiolle tämä työllistäminen on edullista, hinnoiltaan yksi lomituspäivä on 517 markkaa. Ver-

tailukohtana voi mainita, että työministeriön vuonna 1997 tekemän tutkimuksen mukaan työllistämistoimenpiteellä aikaansaadun työpaikan keskihinta kyseisenä vuonna oli 334 000 markkaa eli 915 markkaa päivässä.

Sosiaali- ja terveystaloudelliset vaikutukset

Maatalousyrittäjien määrän vähenemisen myötä tilakoot ja hoidettavat karjat suurenevät ja samalla tiloilla tehtävä työmäärä lisääntyy ja työn rasittavuus kasvaa. On myös todettu, että maatalouden murrosvaiheessa henkinen rasittavuus on lisääntynyt. Siten tarve loman pitämiseen ja työstä irrottautumiseen kasvaa.

Loman pidentäminen 23 päivään merkitsee kuitenkin edelleen sitä, että karjatalouden hoitaja on senkin jälkeen sidottuna karjanhoitoon 345 päivää vuodessa.

Lomituspalvelujen tavoitteena on luoda edellytykset vapaa-ajan pitämiseen sekä mahdollisuudet riittävään lepoon ja toipumiseen sairastumis-, tapaturma-, synnytys- ja muissa niihin verrattavissa tilanteissa maatalousyrittäjille, jotka eivät muutoin voisi vapautua päivittäisestä työsidonnaisuudesta. Riittämätön lepo heijastuu sairauksien ja sijaisavun käytön lisääntymisenä. Vuosiloman pidentämisellä voidaan vähentää tapaturma- ja sairastumisalttiutta sekä estää sairauden pahenemista ja edistää toipumista. Palvelut ovat siten myös terveydenhuoltoa tukevaa toimintaa. Vapaa-ajan pidentämisellä voidaan vähentää maatalousyrittäjän työsidonnaisuutta, kokonaistyöaika, fyysistä ja henkistä rasittuneisuutta sekä lisätä näin työnteon ja elämisen mielekkyyttä sekä yrittäjän henkisen ja fyysisen työkyvön säilymistä ja kohottamista.

Lomituspalveluilla voidaan edullisesti edistää myös työllisyyttä ja siten turvata maaseudun asuttamista ja elinvoimaisuutta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 6 § seuraavasti:

6 §

Oikeus vuosilomaan

luja kalenterivuoden aikana vuosilomaa varten
23 päivän ajaksi.

Edellä 4 §:ssä tarkoitetulla maatalousyrittäjällä on oikeus hakemuksesta saada lomituspalvelu-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta _____.

Helsingissä 6 päivänä toukokuuta 1999

Eero Lämsä /kesk
Juha Rehula /kesk
Timo Kalli /kesk
Mika Lintilä /kesk
Seppo Kääriäinen /kesk
Osmo Puhakka /kesk
Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk
Markku Laukkanen /kesk
Jukka Vihriälä /kesk
Jaana Ylä-Mononen /kesk
Niilo Keränen /kesk
Petri Neittaanmäki /kesk
Hannes Manninen /kesk
Liisa Hyssälä /kesk
Tanja Karpela /kesk
Anu Vehviläinen /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Lauri Oinonen /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Pekka Vilkuna /kesk
Kyösti Karjula /kesk

Anneli Jäätteenmäki /kesk
Jari Leppä /kesk
Seppo Lahtela /kesk
Markku Rossi /kesk
Sirkka-Liisa Anttila /kesk
Matti Väistö /kesk
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Hannu Aho /kesk
Inkeri Kerola /kesk
Katri Komi /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Mari Kiviniemi /kesk
Kari Myllyniemi /kesk
Juha Korkea-aho /kesk
Olavi Ala-Nissilä /kesk
Pauli Saapunki /kesk
Maria Kaisa Aula /kesk
Johannes Leppänen /kesk
Mauri Pekkarinen /kesk
Ossi Korteniemi /kesk